

1936 LA SFINTELE PASTI

Cuvântul Nou

16 PAGINI 6 LEI

APARE DE 2 ORI PE LUNA
REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
SATU-MARE, Str. Azilului Sever 2.

TRIBUNĂ INDEPENDENTĂ DE LĂPTĂ și INFORMAȚIE NATIONALISTĂ.

DIRECTOR: VALERIU CÂRDU

CHRISTOS A ÎNVIAT!

Cuvânt Nou, Suflet Nou

Aflu că frumoasa revistă din Satu-Mare, Cuvântul Nou, a camaradului Valeriu Cârdu, s'a născut dintr'un tată și mama căm ciudași. 1400 lei imprumutați i-au fost părintele, iar vrearea nepotolită, mama.

Acum, ca o revistă legionară să dispună încă înainte de a se naște de un capital inițial de 1400 lei, — fie ei și împrumutați, e într-adevăr un lucru extraordinar.

În schimb nu mă miră deloc ca vrearea nepotolită să fi urzicat sufletul lui Valeriu Cârdu până ce el a băsiat sub forma nobilei reviste.

E în tot omul de dreapta, mai ales când e legionar, un cloicot pe care nu știi ce zăgazuri îl opresc de a izbucni.

Socot că nu-i un aspect mai interesant pentru psihologia românească actuală ca această putință a sufletului vulcanic legionar de a se stăpâni. Si negrești, trebuie să fie undeva, în fruntea acestei mari mișcări, un mare cap și un mare strateg, în același timp un mare temperament fluidic, ca în cloicotul de care dudue sufletul neamului în ceasul de față, el să fie în stare totuși să sugereze înțelepciune, să comande ordine și disciplină.

Așa după cum arta mare stă în a omite, forța adeverăță constă în a te abține.

Dar vezi, Valeriu Cârdu nu s'a abținut! Si bine a făcut că nu s'a abținut! Mă contrazic? Cât de puțin! Fiindcă neabținerea lui e în cunimînenie; în cunimînenia românoasei reviste pe care din vreare nepotolită a zâmbisito, dar cu înțelepciune o conduce.

Nicăieri ca în Satu-Mare o revistă de extremă naționalistă nu se face mai dorită. Centru de streinim acut, cum îl vom româna, cu ce îl vom converti? Cu Tony și Dorelli funești dela centru, cu Cantalupii și Cagerii care re-a furat Banca Națională și mai-mai erau să ne-o treacă peste graniță? Cu păruelile zilnice, altername numai cu prostia zilnică a ședințelor imensului stau de copite vorbitoare din Dealul Patriarhiei?

Cu jaful bogat și armata săracă, cu presa închinată Baalului din Sărindar, și toate instituțiile noastre surse pe același canal ca și murdările vieții noastre publice?

Nu. Într-un centru ca Satu-Mare numai sufletul românesc adevarat, neînchinat niciunui idol, necapitulat în fața niciunei amenințări, nerobit de nicio lașitate, nedenumerat de nicio minciună, numai acest suflet curat ca cerul și ogoarele noastre, și ca și ele de durabil, poate vorbi de noi streinilor, și face propagandă pentru patria aci, în acest suflet refugiat.

Dragos Frolopopescu.

„Golgota”

de N. Brana

VÂNTUL COMUNISMULUI

Peste jară bate vânt de nebunie. Vântul comunismului distrugător de suflete.

El pătrunde peste tot, producând desagregare și înghet de moarte.

O reacțiune împotriva acestui curent subversiv din partea oficialității nu se vede. Dimpotrivă, acest vânt care ne vine din împărația morții, de dincolo de Nistru, este chiar alimentat.

Căror criminale scopuri ar putea servi această incurajare, nici o minte românească nu poate înțelege! Totuși aceasta este realitatea. Se încurajează în Tara noastră — monarchică, creștină și națională — de către conducătorii ei, comunismul anticeștinț, antinational și antiromânic.

In afară de această criminală complicitate, noi nu putem înțelege tolerarea exasperantă a diferitelor manifestări de acest soi.

Ziere mari, colidiane, scriu fățiș adulând doctrina roșie, în timp ce presa naționalistă este deadreptul sugrumată. Sub variate firme, care de care mai populare, comunismul se organizează din răspunderi, până când organizațiile naționaliste, tradiționaliste românești sunt aspru urmărite de siguranța Statului și înăbușite. Macabeii defilează la serbarele jidovești în uniformă și sub steag strein, în timp ce studențimea și întreg tineretul român crescut în spiritul ordinei și disciplinei sub steagul Iții înfundă puscăriile.

Mari noștri dascăli cări stau în fruntea curentului de redespărțire românească, sunt urmăriți sub toate formele, în timp ce la Chișinău mai dăunăzi au venit alii cări s'au făcut apologejii ateismului și comunismului, fără să-i supere cineva.

Partide prelinse românești — cum este cel de sub șefia înstreișinelui Mihalache, joacă hora trădării mână-n mână cu toți jidani semănători de anarhie și în cadrul partidului acesta comunismul și-a legalizat ființa.

Peste tot, faptele românești sunt trecute sub lăcere, în același timp în care ni se laudă până la scârbă tot ce vine în atingere cu bolșevismul, — dela galosii până la alianțe.

Cu un cuvânt trăim o epocă de avant communist în țara românească.

În fața acestei spiritualități în producere, față de care oficialitatea este absentă, ba chiar ajutătoare, care este *datoria tineretului și a sufletului românesc curat și viguros?*

Una singură: unirea tuturor forțelor reale ale acestui tineret într'un singur suflet, în jurul unui singur om.

O Legiune și un Căpitän. Căpitänul acesta a mai luptat împotriva bolșevismului și l'a înfrânt. Tot el și cu soldații lui vor frâng și acum capul balaurului roșu.

În jurul ideii — creștine și naționale — a instituțiilor de bază ale Statului nostru, trebuie să se găsească acum tot ce simte românește.

Aceasta este porunca Patriei, lăsată în părăsire de căi cari o conduc.

Ion Banea.

Dragii mei,

Când toti ochii ne privesc cu răulale, ne urmăresc și ne alungă, dreptale și măngăere nu putem aștepta dela nimeni.

Nici rândele acestea care ne dor nu are cine să ni le lege.

Nu ne rămâne decât măngăerea de a străbale, umăr la umăr, prin visorul acesta de suferință și nedreptăți.

Cuvântul de ordine este: toată lumea rămâne pe poziție cu față la dușman.

C. Z. C.

Intre pretențiile savanților și pretențiile țării

de: Dan Rădulescu prof. universitar

O mare parte dintre inteligenții nostri de marcat suferă de o totală lipsă de înțelegere și unumire valori esențiale. Aici, în aceasta este partea tragică a unei unumite mentalități, cîci din această neputință de a înțelege, la cei mai buni din generația noastră, a celor de azi, provine tocmai neputința de a îndrepta ceva, înainte ca noi să fim ajunși băbașii sau calii și ulele.

Fenomenul acesta e simptomatic și în el e zăvorii secrete răului și ai neajunsurilor care marchează peceata vremii de azi.

Tot el explică neînțelegerea și neputința de pătrundere a Junii legionare.

In definitiv, ce așteaptă intelectualii nostri, mari și mici, dela Cornelie Codreanu? Să publice în gazete și în opere savante teorii economice, sau să discute, în cîrcof de prieteni, ce ar fi mai bine de făcut în cutare și cătare chestiunea economică? Să zică, exatiază!

— Bravo domino! Ce spui Dumneata și minunat și genial. O trezim la program! — Cu sau fără modificări, cu sau fără trecere prin discuția unui savant consilist de specialiști. Aceasta ar dori marii nostri intelectuali, precum și scoaterea unei gazeze minimut scrise în care se expună oamenilor — dintr-o care majoritatea nu citește chestiile economice, ci numai crimi, sinucideri și scandaluri, iar dintre cei care citește, trei sferturi înțeleg pe dos, sau se mulțumește să înțeleagă fără să poată și, mai adesea, fără să vrea să purceadă la vreo acțiune.

Să fie în jurul lui Cornelie Codreanu 1.200 de deștepți — nu vorbesc în ironie! — și de reformatorii de ăsta, geniali pe hărțile, — ca mine și ca alții — ca să nu fină de loc modestie — și atunci, desigur, toți s'ar declara mulțumiți, transformându-se, subit, în fervenți admiratori ai lui, cîntându-i laude și proslăvindu-l în discursuri avântate.

Iar eu, care îl cunoște bine și șiun cum gîndește, care am avut onoarea să bucurieză și discut ades cu el, vă spun că ar fi capabil de așa ceva și că s-ar impune fiecărui dintre noi, cum mi s'a impus și mie,

care nu-s de eri de alătăueri și am stat în contact strâns cu cele mai multe din cîpetențe politice, fără să mă epărtă nici o centimă.

De aici se poate deduce că în cîince privete cultură economică și putere de a înțelege; de a redi și organiza un program, precum și în ce privete originalitatea inteligenței — este superior oricărui dintr-oamenii nostri politici, conducători și fizuritori de programe.

Dar acum, se pune întrebarea: după ce și-a făcut programul ce mai e de făcut?

Evident, să-l realizezi.

Să pentru-a-l realizezi, drumul nu este acela al reluatării dacăpo și al discuției în tovarăsie fiecărui nou venit.

Nici al examinării interminabile — dacă anumite puncte ai fi mai bine așa sau altfel — ca realizarea posibilităților de punere în aplicare! Cu alte cuvințe, realizarea armaturii politico-sociale necesare, pentru a putea purcede la mariile reforme de adâncime. E cîteva se numește o acțiune politică, lată sensul cuvintelor pe care le-am repetat la sajietate: *acum* primează *political*. Căci se înseamnă un program, oricât de bun și chiar cucereea puterii, pentru un moment, azi?

Să întrebă cineva ce ar face un prim-ministru, ferm hotărît să realizeze cel mai perfect program, cu cameni în veciță în reale?

Ce ar putea face cu funcționarul invățat cu mita, care nu ascultă și fără, cu colaboratorii politici care, fiecare se crede mai deștept ca șeful și în drept să discute și să schimbe ordinele, să calcă legile în favorul lui și a lor lui, cu parlamentari care fac trafic de influență și cînd nu-s satisfaci în potologării îți fac mizerii și te dă peste cap? Ce ar putea face cu răspunderile te trebuiește intromite, cînd cei în drept să le stabilească sunt înfoedați partidelor de jaf și în cei mai mari venale personaje, cînd, prim-ministrul fiind, dai în judecăta pe prevariatori și cei chemați să sanctioneze și soții basma curată, ca pe Dorel și Boilă și Popovici?

Și nu mai pun întrebarea cu cine s'ar putea cuceri puterea pentru a realiza o nouă formă

economică, mai bună și mai morală, cîi o altă întrebare: Să-i vină, gust M. S. Regelui să dea cuiva mâine puterea, dictatorială chiar, cu cine s'ar face guvernarea, și prin cine s'ar birușa immoralitatea care ne bănuită și ne macină, care ne-ar reduce la neant cele mai bune legi, în dosul conducerilor, sub nasul lui, cupărind organe de control și sănătate, toate venale azi?

Cum, nu-să dă nimeni seama că la origina mizeriei de azi stă o imensă ticăloșire morală, că la temelia oricărei îndreptări oricăre de mici, dar durabile stă rezolvarea unor probleme de moralitate și corectitudine socială?

Nu-să dă nimeni seama că, pentru a realiza că decât în orice domeniu, — economie sau social, — *ne trebuie o armată cu o nouă disciplină morală*. Că fără aceasta total și vorbărie fără efect, ori hărție și energie stricte pe de geabă? Nu-să dă nimeni seama, că în țara română *acum și cea mai grea problemă, că să trebuie mai întâi rezolvată*.

Nu-să dă nimeni seama că în Germania sau în Italia problemele acestea nu se punee, sau în niciun caz cu această acuitate cu care se pune la noi?

Nu vede nimeni că toamna deaceea e more acțiunea generată verii și că acel care o comandă și singurul cap politic, care nu numai că a pus problema cum trebuie, dar și a se ajuns, fără niciun ajutor și înțelegere din partea noastră, a celor curați și buni, pornind dintr-un manunchi de săse-săpețiineri la o organizare formidabilă așa și, din zi în zi, mai coordonată și mai tare?

Dvoastră nu vedeti că, în fața acestei probleme, noi, toți și fizuritorii de teori, noi, deștepți cu titluri și volume publicate, nu numai că suntem desarmăți și incapabili să realizăm ceea, dar nicăi măcar nu-am pus-o cum trebuie, dar cea ce e mai grav, nicăi măcar nu am văzut-o și nu i-am înțeles importanța, nici chiar cînd am văzut realizările care ar fi trebuit să ne cuturem de mandrie și admirație?

Păcatul acesta de neierat, păcatul acestei neînțelegeri, nu

poate fi răscumpărat prin astăzi prima retribuțională a unui articol de ziar.

Păcatul acela, a celor mai buni din generația de azi, care judecă strâmb și nu înțeleg esențialul, nu văd marea operă și nu-să dau seama de primordiala ei necesitate, nu poate fi răscumpărat.

Este atât de mare problema, este atât de mare întrebarea, încât răspunsul nu poate fi doar o sgudire din temeliile a tuturor constiințelor cîinstite din țara aceasta de care, în cel mai rău caz, trebuie să ne fie milă.

A te ocupa de cursurile altor cămarazi, în spirit de ceară, însemneză că și uita propriele tale cursuri. Să-i urlează ca alții să-i o ia înainte.

Cel mai frumos și mai viu exemplu pe care-l poti da, nu este studierea și bârfirea altora, ci eliminarea ultimelor resturi din cursurile tale. Va fi un exemplu mut, fără vorbărie, dar cu efect.

Și vei lucra în spirit constructiv, în loc să lucrezi distructiv.

Revista presei naționaliste

Citii publicațiile naționaliste

REVISTA MEA
director: Martha D. Rădulescu, Cluj.

CLASUL STRÂMOȘESC
Cluj

ROMÂNIA CREȘTINĂ
Chișinău

BRAJUL DE FIER
Focșani

ICONAR
Cernăuți

**INSEMNAȚI
SOCIOLOGICE**
Cernăuți

CUVÂNTUL ARGEȘULUI

**CUVÂNTUL
STUDENTESC'**

OMUL NOU
Brăila

Străini la noi acasă

Mai bine de o mie de ani neamul românesc a întârziat programata unei soruri vi-tregi. Vîtreala vremurilor n'a putut altera caracterul dritar al neamului nostru. Nu ne-a putut lăua graiul, credința și obiceiurile. După lungi suferințe indurante în cursul veacurilor, ne-a fost din generație în vedere înfăptuindu-se idealul milenar, România Mare, ideal de care n'au avut parte înaintașii noștri și-l vadă realizat cu ochii. S'au slinu după o viață săvârșită cu nădejdea fermă în suflet că suntem pe calea măntuirii, că izbâruirea neamului românesc nu mai poate întârziă multă vreme. Au crescut în destinele răbeloastre de granturi cu calitățile săngelui roman la care s'a adăugat aspirarea temperamentală dacă ce au format poporul nostru robust cu intuiții fizice și spirituale grație cărora a putut rezista secolele vremurilor de beme.

După înfăptuirea idealului milenar, conducătorii ce s'au permițăt la cărma tărilor, narcizoți de falsa formulă a democrației internaționale s'au lăsat primii în mrejele de pașanjene ale francosorănerii cosmopolite judaice sprințind în mod voit, ori inconștient, elementele parazitare jidovești care au acaparat toate bogățiile țării devenind stăpâni nostri ce ne conamaă după bunul lor plac. Ne găsim la răscrucea alor două drumuri: unul, democrația falsă, dăzvoltată și antinatională ce duce în abîm, la o pierzanie sigură, altul ce duce spre naționalismul construcțiv anti-parazitar și tinde la introducerea elementului românesc în drepturile lui firești.

Primejdia pe care o reprezintă elementele parazitare judaice la noi se accentuează și la proporții de nebunie din zi în zi în jinând seama de exodul, de năvâlă lor în România — pământul făgăduindu-și — în continuă creștere. Ne-au îndragit țara găind la noi un adevarat Canaan. Au dat la noi de jârani ospitalită, blâzni și ușor de exploataz. Ospitalitatea noastră devine uneori indolență, datorită ei neputinței astăzi cu o colonie compactă de două milioane de jidani care ne exipăleză.

Au devenit stăpâni și diri-jorii tuturor ramurilor de

produție în această țară. Prin puterea capitalului, instrumentul cu care își pot realiza toate planurile lor diabolice sfidând cu urările orice rezistență ce ar înțimpina în calea lor.

Au devenit stăpâni mărieri întreprinderi industriale cu un capital aproape în întregime cosmopolit. Aceste întreprinderi au luat o dezvoltare extraordinară în anii de după război la adăpostul unui regim prohiționist vamal, creat cu scopul de-a stimula dezvoltarea unei industrii naționale pentru a ne elibera de tutela ce o exercită străinătatea asupra noastră. Orij loate acestei întreprinderi realizează anual beneficii fabuloase, prin sistemul trușturilor și cartelurilor, grăjele cărora reușesc să fixeze prejurile piețej după bunul lor plac. Toate aceste beneficii intră în proporție de 80% în patrimoniile străinilor, restul de 20% reprezentând salarul ce se plătește munitorului ce se întâmplă să fie cădeodată și român.

Există o lege pentru protecția muncii naționale, dar a fost născută moartă de către organele Ministerului Muncii nu se spăduiesc să o aplică și se mulțumește cu mici sperjori plătite periodic și lasă în pace patronii întreprinderilor. Chiar dacă s'ă întâmplă să intre un mic număr de muncitori români impus de lege, au primit atribuționi care nu-i vor ajuta vreodată să se specializeze într'un anumit domeniu. Salarul munitorului român din întreprinderile jidovești este încredibil și în ceea mai scandaloasă disproportie cu beneficiile ce realizează întreprinderile în calea serviciilor prestează munca sa.

In agricultură deosemeni există o tendință de acaparare a bunurilor rurale însemnată de posibilitatea ce o au evreii de a-și procură imprimaturi cu dobândă minimă cu termene de plată lungi de la instituțiile lor bancare.

Este cunoscută istoria cu instituția bancară francomasonică internațională *"The Jewish Association Colonization"*, care și-a înființat o sucursală la noi cu scopul de a veni în ajutorul evreilor basarabeni pentru a le ajuta să acapareze pământurile țăranilor din Basarabia,

prin profitând de vîtreala națurii care mu s'a îndurat să le stropească jardinele în vara anului 1935 cu nici un strat de păiale. Au știut să profite de această situație nemiroasă compărată laferenirii pentru prețuri de nîmic, dela nemiroasă asupra cărui își exercita preștie foamea cea mai nemiloasă ce a existat vreodată în Basarabia.

Starea jâlnică de misericordie în care ne șobadem în propria noastră țară nu mai

poate dăinsu multă vreme. Ideea națională este în plin mars. Se înzecele românilor din Ieragia în care a căzut sub narcoticul formelor democratice la adăpostul cărora un neam paracăne lugăvile de 18 ani expropriendo-ne de toate noutățile de căsătig ce ni se cuvin nouă.

Credem în Dumnezeu și în puterea de viață a neamului românesc care trebuie să-și revendice loiale deputurile de stăpân la el acasă.

Adrian Bandicu

Manifest

către Români din Munții Apuseni și Zarand. Cluj, 25 Octombrie 1915 nou.

MOTILOI, FRATILOI,

Nu mai este împărat! Si-a deslegat supușii de Jurăminte silnice! Robia străină trage de moarte! Ceașul izbăvirei a sunat! Noi Români stăpâni suntem pe soarta noastră! Ne vom croi soartea cu armele în mână.

LA ARME

La arme pentru unirea tuturor Românilor! În 48 Moții strigăt-au la Blaj! Noi vom uniunea cu țara:

Unirea aduce în dor: Pământ și libertate! Dela voi vitezii depe Arieș, Someș și Criș, așteaptă obțea: Să învingeiți jahâi armelor.

Tot ce ne-au răpit Regii Ungariei și stăpâni străini ai Ardealului: Păduri, pășuni și bălgăuri; ni le va da toate România și Regele ei nebîruit! Ne vor da cu două mâini, tot ce a cerut Horea și lanza.

Noi oferim și soldații români din Ardeal, i-am jurat credință Regelui României!

Dela voi Moților, traiector, așteptăm să ne urmări cei dintâi.

LA ARME. Fără arme nu-i drept, nici pace, nici jâră!

Unii cu frajii de preluțindeni, împingem hotarele la Tisa și Dunăre! În mojile mănoase dela Tisa și Dunăre se vor împlânta: Moții și Crișenii, ca să fiu străjini României Mari, una și nedespărțită ca sfârșita freime!

Pornim din toate sateli cu arme și merind la Cluj și BĂLGĂRAD, sub capitanii aleși!

La Cluj Vă așteaptă I-a Legiune din Ardeal la Bălgărad și Ală Legiune. Pentru toți care nu au, vor fi: Arme, bani și hrana!

Am luat eu: Dr. Amos FRÂNCU, nepot de tribun, vechiul apărător al moților, comanda! Din încredere ofițerilor și soldaților, eu poruncesc ca tribunii de altă parte! Pentru tot ce eu poruncesc și făgăduesc stau bun cu capul și cinstea.

Frajilor! adunați-vă la Câmpeni, Abrud, Zlătă, Giula, Huedin, Brad și Halmei! Acolo lăsați garzii de pază și porunciți la Cluj și Bălgărad, cum să vine mai aproape, Desfaceți steagul românesc! Tineți rânduiala ostășească.

Grijiiți pădurile și bălgăurile ca ochii din cap! Ale voastre vor fi pe veci prin legea românească! pății viață avutul și pacea tuturor!

Ca mâine frajii izbăvitori vor trece ianășii Carpați! Să le netezim în arme drumul! În arme ne vom îmbrățișa pe pământul Ardealului. Va fi al jârâmului cel muntește, al României cel păzește!

LA ARME. Se ridică din morincte Horea la Bălgărad, lanchu la Tebea, Axente la Blaj.

Vă cheamă în numele lui Christos.

LA ARME.

ss. DR. AMOS FRÂNCU
președinte al organizației militare din Ardeal.

Ultima etapă

Democrația e în panică. Masoneria a început să-și piardă echilibrul. Inventoarele creerului lor și-a expus resursele, prin cări de atât de vreme jinseau popoarele creștine în jug. Curențul naționalist universal, ce năvăgăște ca o valanșă, nimicind în calea lui tot ce e murdar, josnic și tiran, a provocat de data aceasta ultima mobilizare a dușmanilor, pentru a da lupia decisivă.

Ca în toată lumea, așa și la noi. Trădătorii de eri ai neamului românesc, ar vrea ca azi să pozeze ca apărători de ultima oră ai națiunii noastre. Au început să-și mobilizeze cetele de briganzi, spre a răpune avântul tineresc al naționalismului verde.

Și fiindcă își dau perfect de bine seama, că primejdia cea mare vine numai dela acel tineret, care și-a făcut din muncă un crez și din jertfă o religie, ofenșiva mișcările se îndrepătă la noi, spre tineretul constructiv, spre legiuină... Armele?

Au încercat suprimarea avântului nostru prin „**GLONTE SI OTRAVĂ**”. N-au reușit, fiindcă în locul unui erou dispărut au răsărit mii, cu frunțile încruntate, cu pumnii înclestați, strigând „răsunare”. Atunci fiare sălbaticice s-au retras infrișcate în vâgăunile lor, spre a căuta alt mijloc de luptă.

Au găsit repede, „**TRĂDAREA**”.

Sau aruncat pe piață bani cu nemiluță. Sau cumpărat conștiințe din diferite parții. Au bațut și la usa legionarilor, dar spre marea lor stupefație, n'au găsit legionari de vânzare... O frunză uscată, căzută din capacul verde, n'a făcut ca el să piară, ci în locul ei au apărut mii de unguri, ce și-au desfăcut pieptul, făcând zid în fața vijeliei, apărând trunchiul: „Legiuinea și Căpitan”.

Negăsind trădătorii printre legionari, miișii aruncă acum în luptă ultima lor rezervă, singura armă ce le-a mai rămas: „**CALOMIA**”.

Ajutați de o presă trădoare de neam, călău naționalismului încearcă să stropească cu noroi tot ce a mai rămas curat în această tară: religie, Rege, armată, Căpitan, Legiuine. Ei șiu că acest sistem în cursul istoriei n'a dat niciodată greș.

Calomnia a desbințit parte, popoare și națiuni, lăsându-se apoi dominate de intrigantul dușman. Ei au convingerea fermă că împroscănd legionarii cu noroi, calomniindu-i, îi vor describi na și apoi domina. Să-i facă însă o socoteală complet greșită, crezând că au în față lor aceiași oameni ca în trecut. Spre marea lor spaimă s'au lovit de o nouă gândire, de o nouă spiritualitate, de un suflet nou. Au găsit un tineret care a rupt-o definitiv cu practicile democratice, cu oportunismul și lașitatea, lăsată moștenire de revoluția franceză.

Tineretul constructiv stă azi gata de luptă pentru Legiuine și Căpitan. Legionarul răstoarnă istoria prin noua sa școală spirituală și pună în uimire vechile generații ce nu-l înțeleg încă.

Și să se știe! Nici gloantele, nici banul, nici trădearea și nici calomnia, nu vor clinti „legionarii sacrificiilor sfinte” de pe poziție. Ei aşteaptă linisitii orice atac, cu zâmbetul pe buze, doar cu o ușoară încrustare a frunții ce prevestește uraganul.

Legionarul știe că ultima armă a dușmanului „Calomnia”, se va frângă și ea neputincioasă. Acum e ultima etapă a luptei. Camarazii vor trece fără greutate și „mocirla”.

După aceasta însă — misișii luau aminte — urmează: „**VICTORIA**”.

Vae victis!!

E. Ceonțea

Ridică-te peste tine, oridecălare rostești o sentință ori faci vreo observație. Numai așa poți judeca obiectiv, numai așa vei fi convingător și admis. Eliminându-le pe tine când urei să-ți exprimi o părere, vei fi ascultat. **Să dacă părerea ta e bună și cuminte,** îi-ai slujit organizația.

Dacă expui un punct de vedere fie el chiar foarte bun — și expuneră la este însotită de emfază personală, ea va fi respinsă. Nu e respinsă părerea ci emfaza. Din cauză la, în acest caz, a căzut un lucru bun.

Si nu și-a servit idealul. □

Curcubeu neadăpat

Scăpără vreri noi din amnarul tradiției și se aprinde sufletul neamului, — curcubeu neadăpat intins peste piscuri românești pe cerimi de nou ideal.

S'au uscat găurile fluerului și doinele și-au pierdut profunzimea, — curcubeu neadăpat cauță șiubeele munjilor străvechi să soarbă energii noi.

Așteaptă vremea botezul cu apă și cu foc și se lasă râurile sorbite de minunea nouă, — curcubeu neadăpat pentru invingerile cele neînvinse pentru potolirea setei nemai potolite.

Bisericele vechilor credință inalță turlele și sărută cu crucea lor — curcubeu nedăpat pentru înflorirea marilor nădejdi pentru ojelarea sufletului nou.

II.

Sânge vărsat

Sau uscat cerul gurii noastre, — curcubeu neadăpat . . .

Să svârșită peste nesfârșire sufletul nostru — curcubeu neadăpat . . .

A germinat în noi marele gând — curcubeu neadăpat . . .

Sau descuiață bolile cerului să adape, — curcubeu neadăpat . . .

Să deschis dulinea neamului să bea curcubeu neadăpat . . .

Să joacă zglobiu părâele și cheamă curcubeu neadăpat . . .

Vărsăm sângele nostru curat curcubeului neadăpat . . .

Grigore Bugarin.

) Din volumul „**Unde se adăpat curcubeul**” de Grigore Bugarin.

Nu amâna hotărîrile și nu schimba scadenele fixate. În luptă, trenurile nu se pierd. Fii punctual. Nu face nimic nici mai de vreme nici mai târziu.

A face ceva mai de vreme — după ce ai fixat o dată precisă — însemnează și sătăpâni de un sentiment de grabă. Și graba totdeauna, aduce surprize. A face ceva mai târziu decât ai hotărît, însemnează și fi leneș și neordonat. Lenea este un principiu static iar dezordinea un principiu distructiv și retrograd,

***

Nu face nimic, din ceace pornește dintr-un sentiment personal, în contul organizării. Gândește-te bine înainte de-a arunca o vorbă.

Organizația din care faci parte se fundamentează pe energie cheltuită și pe muncă titanică. Un singur om propriu care angajează organizația cu lucruri opuse spiritului ei dirigitor, poate strica mult din ce altii au clădit cu inteligeție și tact.

V. C.

† MIHAI ROGOJANU

Să scrii câteva rânduri atunci când un camarad să e dus, fără să se mai întoarcă, pe drumurile veginiciei, ceea ce moi tristă datorie.

E o datorie impletită în lacrima sufletului tânăr care se vașă peste mormântul prea de vreme deschis.

Că marodul meu intrăle scrierisului Mihai Rogojanu, a fost un sufl reștișor, un om care n'a mai trăit demult. Sunți ani mulți de atunci. O dramă sgu-

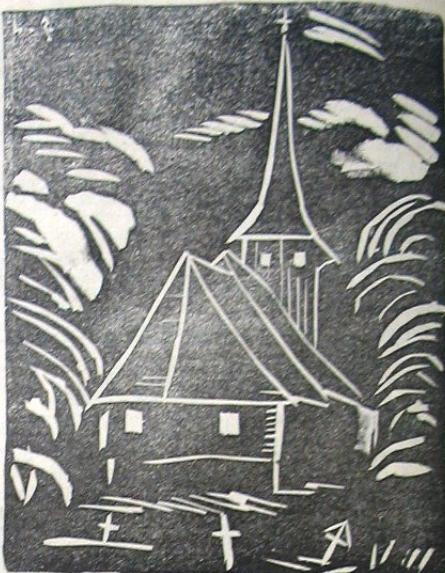
ditoare, o dramă pe care nu mai puțini au înfășat-o, i-a stăvilit toate potințele în viață.

Oamenii l-au ocolit de multe ori și l-au prizonit. Oameni mici, care nu l-au putut înțelege frământările sufletului lui mare, i-au însangerat toate avânturile și i-au închiș drumurile spre lumină. Oridecători l-au simțit să fie și dormic de viață, oridecători au vizuat viața licăind în ochii lui chinușii, au sunat sări loveasă. Și l-au lovit sără milă. Visul lui a fost un vis cu șirip frânt.

Noi, care știm că Mihai Rogojanu a murit de mult, aştepțăm o lacrimă lăziesc pentru un om care a murit. Însărsit, pentru toti.

„Cuvântul Nou”, din cărui falangă inițială a făcut parte, își pleacă amintirile pe morțămantul lui proaspăt.

Fie-i tărâna ușoară!

Cred nechitit în biruința ta, Legiune!

Fericiti sunteți soldați ai ceasului dintăi, voi spărgătorilor de fronturi.

***

c. z. c.

ATÂTA VREME cătă vânzătorii de țară le atacă, însemnează că tu îți iubești țara. Aată vreme cătă trădătorii te calomniază, e semn bun: nu îi-ai trădat idealul și țara. Când acel care-l bârfesc comandanții și ideea, te laudă pe lini, însemnează, că vor să te alergă în tagma lor. Sau, celace și grav de tot, e semn, că îi-ai părăsit poziția. Cuvântul dușmanului e cel mai bun termometru al devotamentului tău față de organizația din care faci parte.

***

Nu face declarații programatice ori tactice în numele organizației din care faci parte. Tactica nu-ți aparține. Programul deasemenea. Tu ești executant.

***

Nu te lăsa ademenit de sospite și nu te clinji în fața insultelor și calomniilor din afară. Privește bine și studiază pe acel care șoplește. Cântărește bine pe acel care calomniază. Întrebă-l ce-l determină să calomnieze. Si mai ales, care este secretul dragostei subite pe care îl-o poartă.

Nu-l învrednică cu niciun cuvânt. Aruncă-i doar un zâmbet de dispreț.

***

Nu fiecare este vizionar. Și nu fiecare ale calității profetice. Simbul de clarvizuire, pe plan politic, nu este o calitate atât de răspândită cum își închipue mulți. Prin urmare, nu te rosti asupra vîțitorului. Grijă vîțitorului aparține altcuiva. In loc să vorbești despre vîțitor, muncește în prezent.

***

Dacă un om vrea să intre în organizație pentru tine ca om sau pentru altă persoană, din pură simpatie, fugă de el.

Stai de vorbă cu el numai atunci când a văzut în expresia idealului pe care-l slujești.

***

Decă să vorbești prea multe, vorbește mai destul. In loc să faci puțin, fă mai mult. De făcut, în totdeauna se poate spune că s'ai făcut destul.

***

Magul

Eu sunt scânteia ratăcita
Din jurul care nu se stinge.
Din lacrimă desprinsă, vîtreag,
Din val de lacrimă și de sânge.
O lacărire de lumină,
Din soarele 'noalit' înceajă,
Un cântec stins, (de destep-
flare),
Intr-o lăzie dimineață.

Ecou pierdut din raiu 'n care,
Toate 'ncetără să mai cânte.
Un zâmbet cu dureri apără,
In leagănul cu șururi frântă.

Pe drum, Preamiloștovul din
Iaslaava,
Tăriile 'bătute 'n stele,
I-a duc prinose de rugă, aya
cum i-ai adus străbanii.
Copil ad fertie, al fortunii
Si rob al visurilor mele,

Nelinișteau imi este sora:
Eu cănt o primenire și legea
fluturora.

Si pentru tine, țară verde,
In milioane de lărmă,
Voi rupe sufletul din mine,
Iară...

In limbi de foc cu taine 'nalte,
Cotropitor, în zare de acăni,
In glas de trămbiți să tresără
Si morți nostri din mormânt.

Să văd că visual și aievea
Si gândurile toate-o faptă:
In loc de lume veche, o lume
Inouă, dreaptă.
Si-aiunoi, Preamiloștive,
Cânt toate—acestea se vor face,
Să slobozești. Stăpâne Sfinte,
Pe robul tău, Iosif, în pace...

Ion Victor Peireanu

Nu acivă în spirit negativ.

Construiește pentru tine și pentru organizație, activând în linie de afirmare. Nu mai scotoci în mortcila altora. Suie pe culmile crezului tău și mocira va rădâne în urmă. Nu cobori, urcă. Urcând, vei lăsa în urmă pe acel care stau pe loc.

***

Nu te veseli, fă vesel.

A te veseli, însemnează la face petrecanie. A fi vesel, însemnează că fi vesnic senin.

***

Nu brusca. Dacă cineva nu știe să te 'nțeleagă, deschide-i ochi, fă-l să te 'nțeleagă.

Dacă cineva nu poate să te 'nțeleagă, înțelege-l tu și păna la urmă vă veți înțelege.

Dacă cineva știe și poate dar nu vrea să te 'nțeleagă, lasă-l în pace. Nu pierde timpul!

***

Nu de slovă înaintea orbilor. Să nu vorbi în surdă cu cei surzi. Te așteaptă, în alte părți, acei ce au ochi și vor să vadă și acel ce nu urechi și vor să audă.

Vei întâlni în drum spre ei, oameni cu ochi și cu urechi dar care nu vor nici să vadă nici să audă. Ocolește-i. Sună mai periculos și decât surzii și decât orbii.

Congresul studentesc

La Tg.-Mureș, în inimă Ardealului, studențimea română creștină s'a întrunit în congres. Tânării veniți dela toate universitățile și academii din țară s'au întâlnit, s'au cunoscut și s'au înfrățit. S'au înțelese pe deplin.

Un congres aparte. În linia congresului dela Craiova.

Amințirea congreselor studențești de altădată s'a dus. Pentru că acele congrese prezintau aspecte multiple.

Pentru acel care ascunosecă psihologia vieții studențești de acum călăiva astăzi, obiectivul congreselor de odinioară sunt clare.

Mulți alergau după ineditul unei regiuni. Alții voiau să evadzeze din atmosferă de disciplină a studiilor și a cărților împreună cu unor zile de libertate absolută. Alți studenți căutau spectaculosul și farmecul de strîndere juvenilă al unui congres studențesc. Mulți studenți mergau în virtutea inerției, și-au făcut o profesie din acest lucru și boala congreselor a sedimentat în sufletul lor imperativul participării.

Și, înșărtășit, *Iribue s'o recunoaștem*, a fost și-atunci o categorie de studenți aparte: *studenții congresului — strădani și semnificație*.

Pentru aceșii tineri, congresul studențesc a fost o căutare, un drum spre ideal, un prilej pentru spovedanii, un popas pentru stabilirea unor norme de viață națională și un îndreptar pentru zilele de mâine.

In trecut, e frumos iarăș s'o recunoaștem, la congresele studențești s'a făcut și mult platonism. Iată de ce, la alcătuirea unui bilanț obiectiv, mulți din dezideratele studențești s-ar putea inscrie la capitolul strigătelor în pustiu. Nu e locul să stabilim răspunderile.

Pentru că, deși e dureros, le-am găsi, demulteori, chiar în tabăra studențească.

Aci vorbim despre altfel de congres studențești. Congresele care ișau obârșia în acel magnific clopot tinerești din Cetatea Banilor.

Congresele dela Craiova și Târgu Mureș, în afară de latura lor protestatară, se vor inscrie — în istoria generației verzi — ca un catalog vital de gânduri practice, prezentând un caracter de afirmare și construcție.

Inchiderea congresului nu va fi o amintire ci o sudare de aspirații și năzuință în sufletul participanților.

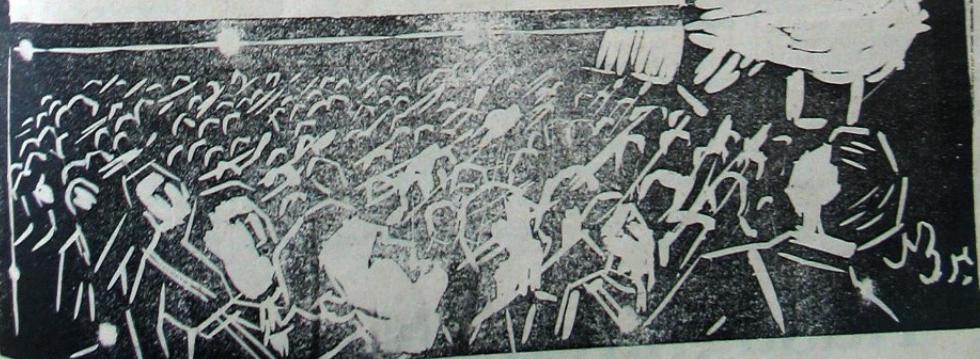
Congresul dela Tg.-Mureș e un altar. O țară întreagă în proces de frământare, de căutare și spovedanie.

O cetate de tineri însoriti cu brațele întinse spre cer, — salut lungilor înalte și Căpitanului, — un punct de plecare și o piatră de hotar.

In congresul dela Tg.-Mureș — utilizând o expresie a admirabilului Dragoș Protopopescu — s'a refugiat tot ce are mai bun țara, sufletul cald și dinamic, o generație care vrea să fie utilă.

La Tg.-Mureș, s'a rugat și a poruncit țara.

„CUVÂNTUL NOU“.

Veacul taberei de

Pătimiri și Răstigniri

Patimile neamului și moravurile veacului de patimi

Si neamul pătimește. Tara e chinuită. Si pământul poartă râni. Apele se înroesc în sânge nevinovați. Muntele încăruncesc sub povara necazurilor și a domniei străine. Holdele se pusliesc și plugurile ruginesc. Moșiiile neamului sunt lăsate în paragină. Iar averile furate. Domnește minciuna. Si nedreptările ne asupresc. Doinete nu mai sunt cântate. Si ochii nu mai pot plângă. Pentru că și lacrimile au fost jefuite. Când numai unul huzurește și se scăldă în bani, mulți se sbat în otrava desnădejdirilor. Când cei puțini benzhetuesc, cei mulți rabdă și îndură. Când numai unora li se face pe plac, alțiori li se fură dreptul. Când unii stăpânesc aşa cum vor ei, alții zac în lanjuri de sclavie. Tara pătimește. E săptămâna de patimi a țării și a neamului. Si săptămâna patimilor, în viață unui popor, însemnează veac de patimi. Dogma veacului de patimi este sădătă în carneea poftitoare și nesătulă. Sufletul și ucis. Moravuri de Sodomă și Gomoră, ele nu s-au ridicat nicicând din rușinea mocirilei. Vânzări. Trădări. Fals. Inscrenări. Calomii. Biciuri și răstigniri. Acestea sunt moravurile veacului de patimi. Crimale și retrograde, Dumnezeul lor a fost Banul.

Morală veacului de patimi

Iopcretă și obtuză. E decretal bun și moral tot ceiace intră în concepția lui venală. De fapt, morală au spânzurat-o la usa interlorelor străine de neam și țară.

Morală veacului de patimi, stoarsă din păvenișism și din unghelele lupanarului social, pleacă dela ei — slujitorii acestui veac — și, exclusiv, pentru ei. Tara: un umens lejer de exploatare. Moșie personală, la dispoziția familiei. Instrumentul de exploatare, boleznet în discursuri sanționate, se numește partid.

Morală veacului se rezumă la atât: să răzi când plângă țara. Să nu ascuți decât de poftele tale. Înăi partidul, la urmă tot partidul, tara nicițând.

Să nu muncești decât pentru binele tău. Să faci legile pe

placul tău iar legea adeverăță s' o calcă. Pentru că morală veacului este de irei ar diabolică: e carmală, e fără țară, e fără lege. Veacul de patimi nu este numai imoral. El este amoral.

Crimele și neînțelegările veacului de patimi

Dar crimele și neînțelegările veacului de patimi sunt mult

Nu fi sentimental în acțiunile tale și pe terenul de luptă. Nu te importă prejudecările sociale și eliceța. Pe poziția de luptă, în fața dusmanului, nu se schimbă amabilități! Adversarul este adversar. Chiar dacă înainte de luptă, în relațiile sociale, și-a fost prieten sau ai stat în anumite raporturi față de el, în tranșee credinței tale, aceste prejudecăți cad. Nu mai vezi înainte te decât adversarul

O elță de antimentalism îți poate întârzi mult reușita acțiunii.

mai multe și mult mai mari. Fizionomia veacului de patimi prezintă un polop de crime. Veacul acesta nu se mulțumește cu răul pe care-l face. Dar punere slabili binelui pe care vor să-l facă alii. Nu stă în moșirea lui. Ci pornește și cauță să opreasă și să surgrume iurelul de gânduri bune.

Dacă se ridică o generație care cere *alte moravuri și alt om*, veacul de patimi se ridică și el, cu toată armata lui de crime și nelentegei, scuipă obrazul cinstit al țării, biciuște instincțul sănătos, care reacționează, crucifică idealul și vrea să frângă avânturile.

Veacul de patimi nu înțelege lumina. Pentru că el este veac de înțuneric. Nu înțelege înțrejela. Pentru că este senil. Asa-sinează avântul generos. Pentru că el este sterp. Crima veacului de patimi este aparență neînțelegere. Pentru că neînțelegere lui este voluntară și mascată. Ea ascunde, sub sobrezenia machiajului, teama de ziua Invierii.

Tinerii veacului de patimi

Sunt tineri numai cu numele. Tinerețea lor se numără după catalogul anilor. Încolo, personalitatea și eroii și nulă. Ni prezintă bâtrâni. Ni utilizază cei înărtiți în reîn pentru satisfacerea poftelor și intereselor senile. Tinerii veacului de patimi sunt o accidentă a tinereții. Față lor lăndăre și sulemeneală. Iar părul lor neîncărunt și o simplă înțâmplare.

Sunt experți în mărci de au-

tomobile și amatori de spectacole americane. Poartă fotografii de vedetelor yankee în buzunar și practică gimnastica doradală în fața bâtrânilor.

Veacul de patimi, organic nu nu are tineri.

Pentru că adêvărății tineri prezintă un fenomen de inaderență la morala și moravurile veacului de patimi.

Cinstea și emfaza veacului de patimi

Veacul de patimi este îngâmnat. Mari cărturari ai veacului de patimi, privesc durerea țării, dela înălțimea tomurilor savante și prin ochelarii unui cerebralism ingust și secular. Pentru ei, problema țăranului fără țarinar și a muncitorului logodit cu strada și cu moartea, se rezolvă între tomurile străine și în moleseala căldurii din căminul smălțuit ori în fuga automobilelor luxoase. Bunul simt, pentru ei este închis într-o formulă ermetică iar spiritul de muncă în statica doctrinelor interminabile. Veacul de patimi — privit prin prismă sorecării de bibliotecă — este caraghiș. Se privește, admirativ, în oglinda vremii și în țara de clesără a frâmantărilor sociale. Se vede numai pe el. E îndragostit în el până la narcisism. Si se îmbată în viață infinită a slovei moarte și în lăptochiză. Întelectualii veacului de patimi trăesc senzația de flagel sadic a savanțălcului.

Sunt și oameni cinsiliți într-granile veacului de patimi. Dar cinstea lor, și un bun excluder personal. Nu se dăruie țări și neamului. O păstrează numai pentru ei. E o cinstă steașă și statică.

O lezurăză de cinstă moartă în omul veacului de patimi. Fenomenul acesta să ar putea numi sgârcirea cinstei. O cinstă care nu vrea și care nu spune nimic.

Din toate aceste prezentări și manifestări ale veacului de patimi, coboară, sguduitoare și dramatică, se pregătește, inconștient și criminal,

Răstignirea Neamului

muncă voluntară

Drum spre Invieri

Veacul taberei de muncă

de Valeriu Cărdă

In fața veacului de patimi se ridică, ca o statuă a nădejdiei, veacul taberei de muncă. Este un alt veac, cu alte legi, cu alte moravuri și cu alți oameni. A pornit din gândul mare și din sufletul subcunoscut al Căpitaniului. A pornit atunci când, în fața obiceiurilor învecinătenile reale, Căpitanul a căutat o înnoire. Veacul acesta de lumina a fost smuls din suflet și se fundamentează pe înținătarea înorii: muncă, disciplină, credință. Toate trei pornite din și spre suflet. Pentru suflet este cărmida de bază a veacului de muncă. Un alt suflet, un suflet nou. Un alt om, un om nou.

MORAVORILE SI ETICA VEACULUI DE MUNCĂ

Veacul de suflet ridică, în fața vremii, alte legi și alte moravuri. Trâmbițează o etică nouă, pentru că vrea să crezeze oamenii noui. În locul desmăștilui și al dezordinelor, veacul de muncă înstărează principiul de ordine și disciplină. El încide cartea trădărilor și pedepsescă trădarea. Deschide cartea legilor noui: devotament și credință față de Patrie. El nu cere nimic jării. El dă totul pentru cea-

față de ordine și disciplină. El ridică deasupra tuturor: peste om, peste veac, peste toată vremea.

În concepția veacului de muncă, individul nu conținează decât în sensul de slujitor al Patriei, — pentru toți.

Distribuirea lorilor și a foloselor nu se poate primi din surpuș. Patria nu primește bacală. Patria nu primește parte din tot. Patriei i se cuvine totul. Totul pentru jări și totul pentru Patrie. Daci, veacul taberei de muncă fixează o altă linie, linia jertfei integrale și a dărâulei totalitățile: Patria. Si dacă ai dat totul Patriei, acest tot se revărsă asupra societății, familiiei și individului.

Dar chiar dacă Pătrisia, în ceea ce ar grea, nu poate da nimic individualui, ea nu poate fi lo-

vinuită și nici trasă la răspundere. Numai omul poate fi vinovat și tras la răspundere.

Aceasta este învățătură veacului de muncă. Si pentru această învățătură a răsărit tabără. Pentru fixarea răspunderilor și pentru pedepsirea omului vinovat.

Dar pentru oamenii vinovatii să poată fi judecați și trași la răspundere, trebuie să creieze omul nou. Omul nou nu și trădează jări. Omul nou își varsă sângele pentru jări. Omul nou nu se gândește la el și la faptele lui. El se gândește cumui la durerile fării pe care trebuie să le transforme în bucurii. Omul nou și disciplina și respectă, cu slinjenie, comandanții pentru că, numai în cadrul disciplinei, cresc lucrurile mari, se călăresc avânturile, se pierd slăbiciunile și se amplifică energiile. Omul nou nu e slab în fața primedilloilor. E fare și dacă trebuie să cadă, să fie să cadă cu fruntea în sus.

Ei își sugrănumă toate porneirile politicoase ale filioi lui de lut, pentru sublimul idei.

În locul trădătorului, în locul vânzătorului de jări, al sperjătorului, al politiculorui ros de patimă, în locul oamenilor jări Dumnezeu și fără legi, — omul nou răsare ca slugă neadesejdje pe care o citim peste veac.

TABĂRA DE MUNCĂ SI FECIORII EI

Astept și eu o primăvară,
Să cîntele flori prii luncă
Când tabără va fi o jări
Si jări tabără de muncă . . .

Despre legea și învățătură taberei s'au spus multe. Sufletul ei a fost analizat și în rândurile tribunei noastre de luptă. Pentru tabără de muncă este un subiect inexpluzabil. Tabără e o doctrină. Eo religie și o credință de foc. Un fenomen istoric pe toate planurile. Si e ultimă analiză, tabără de muncă este viață. Viață nouă. Viață care schimbă drumurile istoriei — perverzitatea oamenilor vechi — și restabilește adeveratele drumuri ale istoriei. Viață care să pună, viajelios, în fața vremilor, cerându-le alte rosturi și o altă tălmăcare de sensuri. Viață care calcă

picioare semnele morții, trăgând brazdă nouă pentru destinele românești. Tabără de muncă este școală care ne învață toate legile care duc spre zarea Invierii. Școala muncii și a disciplinii, a ordinii și a disiplinii, muncii și a camaraderiei, școală unei generații și a unui neam, tabără este semnul care ne calăuzește și ne poartă pașii din vremea patimilor, inspre ziua luminării a Invierii. Feciorii taberelor de muncă cresc și se înalță spre culmile invierii odată cu tabără.

Pentru tabără de muncă și feciori ei sunt un singur suflet. Nu două lumi. Ci una singură. El nu se găsește la ei. Aceiajunele lor este impersonală.

Sau spiritualizat. Muncesc, într-un tot organic — armonie sublimă de muncă, disciplină și cantică — sudări trainic de flăcări acelorasi viajelioase credințe.

Tabără de muncă le dă învățătură și merindă pentru drumul săi și înțeleptul său idealistic al idealului mare.

TĂRIE, pentru patimile pre-gătite de veacul oamenilor răi.

PUTERI MARI, pentru Got-
gothia credință lor izbălvătoare.

REZIȘTENȚĂ, pentru prin-
goniri și loviri.

DISPRET, pentru minciuni
și calomii.

INCREDERE, în Căpitan și Inviere.

Feciorii veacului de muncă sunt vegniți luminași de flăcăra Idei. El ștă că vor învinge. El nu cunoște piedici.

Surdă în fața morții și căntă. Ștă feciorii veacului de muncă că: a trăit pentru ideile însemnată și să să mor pentru idee.

CARTEA SI DOCTRINA IN TABARA DE MUNCA

În fața emfazi cerebrale a veacului de patimă, și "n' fățu papagalul care se crede mare cărtură pentru a acumula surbi de teoriile sterpe și inutile, feciorii veacului de muncă și au construit o carte mare, cu slove de veac și minune, o minune de înțelegere, de înțeleasă de malii încă tocmai pentru și minune: cărmida de bază aveacului.

Veacul de muncă nu dispunează carte. Dar nu ajimte faraonădă exclusivismului il-
vrefice. Nu admite mania cărții.

Veacul de lumină nu răstoară valoarea cărții.

Ci stabiliește valoarea exacă a cărții.

Pentru că el privește viața neamului în ansamblu, totalitar, nu partizal.

Dar cea mai frumoasă carte a veacului și taberei de muncă.

O cărmădoare și o carte de susținătoare, Cănd legionarul Irămăneană pământul, gândurile lui, — închinăte neamului, — se împrimă pe filă de lut. Si tot irămăneand lutul, gândurile prioratice și se înalță spre culmile invierii odată cu tabără.

Pentru tabără de muncă și feciori ei sunt un singur suflet. Nu două lumi. Ci una singură.

El nu se găsește la ei. Aceiajunele lor este impersonală.

Sau spiritualizat. Muncesc, într-un tot organic — armonie sublimă de muncă, disciplină și cantică — sudări trainic de flăcări acelorasi viajelioase credințe.

Tabără de muncă le dă învățătură și merindă pentru drumul săi și înțeleptul său idealistic al idealului mare.

TĂRIE, pentru patimile pre-gătite de veacul oamenilor răi.

PUTERI MARI, pentru Got-
gothia credință lor izbălvătoare.

REZIȘTENȚĂ, pentru prin-
goniri și loviri.

DISPRET, pentru minciuni
și calomii.

INCREDERE, în Căpitan și Inviere.

Feciorii veacului de muncă sunt vegniți luminași de flăcăra Idei. El ștă că vor învinge. El nu cunoște piedici.

Surdă în fața morții și căntă. Ștă feciorii veacului de muncă că: a trăit pentru ideile însemnată și să să mor pentru idee.

CARTEA SI DOCTRINA
IN TABARA DE MUNCA

În fața emfazi cerebrale a veacului de patimă, și "n' fățu papagalul care se crede mare cărtură pentru a acumula surbi de teoriile sterpe și inutile, feciorii veacului de muncă și au construit o carte mare, cu slove de veac și minune, o minune de înțelegere, de înțeleasă de malii încă tocmai pentru și minune: cărmida de bază aveacului.

Veacul de muncă nu dispunează carte. Dar nu ajimte faraonădă exclusivismului il-vrefice. Nu admite mania cărții.

PECETEA VEACULUI DE MUNCA: INVIEREA

Pentru toate strădărilor generaliei verzi, pentru lovirile și omiliile indurante,

pentru viața de sublim și renunțare, pentru înșănăririle și răstignirile Căpitanului, veacul de muncă deschide, peste toate crimile și neîntelegările veacului de patimă, drum nou, drum de nădejde spre marea

Invieri

Rugă pentru înviere

Doamne,
Amar aduc din satul meu ultai, departe,
La margini de hotar.
Deschis să-mi fie sufletul — o carte
Pentru copii — abecedar . . .

Din lacrima ce-o poartă'n colțul genelor
Tărani cu palma noduroasă și suflet răstignit,
Am însemnat oprirea la porțile Gheneei
Să-am impletit
Cunună de măririi pentru Inviere.

Din datina poporului sărac și bun,
Aduc azi ruga mea la denit,
Nădejidle în salbă să le-adun
Și sădistram năpraznice vedenii.

Umil,
Cu gând neistovit, în ceasul răstignirii Tale
Cobor în giugiu trupul vlăguitalui norod,
Din chinul frământărilor, o cale —
Să-i hărăzești — cu bucurie și cu rod.

Din ochii stinși și fețe măcinante,
Răsărat floarea traiului mai bun.
În ruga mea, — străbun după străbun, —
Noi toți, am nizuî spre deslegerea de păcate.

Când loaca va vesti nemărginita Ta putere
Si îngerii vor proslăvi Minunea în sobor,
Trimile răstignitului popor,
Mult aşteptatul semn de Inviere.

Valeria Cărde.

ORIGINEA PUTERII PUBLICE ȘI CORPORATISMUL

de Prof. ION MĂRGINEANU

Cine se mai în doizește că trăim azi un început de veac?! One nu-jădă seamă că întreaga omenire e angajată într-un răboi de exterminare spirituală! Cine e azi insensibil la epoca lui jucătoare între două lumi, între două concepții care vreau să cucerească omul? Fiicele din aceste concepții sociale, are pretenția că rezolvăacea nevoie permanentă a omului care se numește binele. Această bineță, împarea lumii în două tabere însemnează cum nu s'a mai pomenit de-a lungul istoriei. Pentru că astăzi, mijloacele tehnice permit ca nicio distanță, deasă gîndire în spațiu și timp, permă între geamuri, să îi pară la îngbolul spiritual, a cărui concepție vor fi valabile pentru mileni.

Democrația moare. Pe ruinele ei se ridică monstrușii comuniști, cu o prelungeire materialistă a unei faze de decadență spirituală. Altă democrață cătă și comunismul, cred că problema binelelor, e o chestie de formă, de organizare. Aceste sisteme sociale, omorâă soiul, unul prin indiferență, altul prin lipsă sănătății și de exterminare. Am arătat în loc (Vizi „România Crestină“), că de hubiți sunt concepții care încercă eliminarea spiritului din univers, și că de absurdă apar, la orice încercare de a înțelege fenomenele vieții. Pentru că, noi nu putem concepe o regenerare a lumii decât pe cale interioară. Sistemele sociale oricără ar fi de îngeneșat, dacă nu sunt pline de duh, de divin, nu pot aduce pentru om decât nefericire. În sensul acesta, am subordonat naționalismul, absolulului moral, în ajudecătă de care nu se poate concepe niciun naționalism adevarat, nici un naționalism care să germeze binele. Deci naționalism subordonat divinului, e sensul urias pe care îl aduce legionarismul pentru Europa.

Hilier și Mussolini, nu se ridică în contra religiei, în contra divinului, pentru că recunoștesc spiritual ca o forță pe care nu se poate căca; pe care nu o poti extirna nici cu baloneta nici cu lancul. Dar nu fac nici unul din el, din divin, centrul de greutate națională. Dacă acest punct de vedere, legonarismul ocupă o poziție morală mult superioră fascismului și național socialistului. Căci încă n'a existat un om care să genereze o mișcare politică cu atâtă revârsare creștină, ca mișcarea politică creată de Cornelius Zelea Codreanu. Prin aceasta legionarismul la proprii nebunăute, nu numai pentru noi români.

Există azi un mit corporatist. Corporatismul, e modalitatea tehnică, prin care unitatea organizației numără națiunea. Își asigură îndeplinirea funcțiilor sale, oprii corporații. Recunoaște biserică, tot ca o corporație. Ierarhia corporativă, e :

casă, corporație, individ. Corporatismul, e „partidul de ideal“. Dar mai altăre că, originea puterii publice își are izvorul în corporații, într'un stat corporatist și numai în corporații. Să susținem că moral și adăvărăt, tot ceațel în interesul național. Aici, e cauză să ne oprim puțin.

Corporatismul își prin lipsa unui postul moral cărula să-l subordoneze idealul național, cade în aceeași greșală ca și democrație. Eseția democrației este principiul majoritar. Ea nu posede un criteriu prin care să verifice dacă majoritatea are direcție și sănătățea sau nu. Democrația zice că celulele majorității sunt mai numeroase și mai mari. Deși majoritatea și adăvărăt: desigur, istoria demonstrează că această afirmație este falsă. Aproape de aceași înțîrmitate congenitală suferă și corporatismul. Dacă democrația susține că celulele majorității sunt mai numeroase și mai mari, corporatismul susține că ceațe holârdești majoritățile și adăvărăt: desigur, necesitatea serviciului, nu de esențial în corporatism. Să anume: Naționalitatea de serviciu crează forma prin care se îndeplinește acela serviciu. Corporația nu este putere de sine stătătoare, nu este origine, nu e sursă de putere prin orare. Originea corporației constă tocmai în acea cauză care face să existe nevoieitatea. Prin urmare, puterea publică nu-și are originea în corporații, ci în area necesității funcțională caracteristică oricărui colectivitate îe ea rudimentară sau complexă. Căci nu putem întrebă: în clanul telemic, puterea publică derivă tot din corporații? Deși clanul telemic nu are corporații, puterea publică există; și încă adeseori, mai evident și mai eficace decât în statele moderne, cu corporații.

Pentru că nu e suficient să se spună: și adăvărăt și bine tot ceațel în interesul național, ca problema să fie epuizată. Ci trebuie să se precizeze idealul național; trebuie să se lămuirească acel punct de ajungere al naționali, care să poată îndeplini funcția de centru de gravitate spirituală a elementelor care compun acea națiune.

Nu mai în felul acela se poate concepe o convergență în mijloace prin care naționala se poate realiza. Al fel și înțeles are statul ca supra corporal; adica statul ca factor de coordonare corporativă? Când zicem că statul îndeplinește între alele funcții de coordonare, implicit afirmăm o direcție spirituală, nu punct de ajungere. Corporatismul nu spune că e acel punct de ajungere. Deçi statul corporativ nu-și va putea îndeplini funcția de coordonare, pentru că e pus în situația omului căruia îl se încredințează cărmă vaporulul să fie încolțit să-l conduce; fără să fie înțintă călătoare.

Dacă corporatismul pur se intrebă: De unde vine puterea publică? Să anțează democrația că aceasta susține că istorul puterii publice derivă din majoritate. El răspunde la această

¹ Așa cum înțeleg mulți probleme corporativă. Căci există un corporatism subordonat divinului. Nu de acelașă o vorba.

problemă, susținând că puterea publică trebuie să derive din corporații și excludă din corporații.

A spune că „singurul izvor de drepturi sunt corporații“ este de aceeași esență morală ca și spune „singurul izvor de drepturi este majoritatea“. Corporația este mijlocul prin care se îndeplinește o funcție națională, iar corporatismul, sistemul tehnic prin care se îndeplinește funcția organică necesară ale unei națiuni. Niciodată, o modalitate tehnică, nu poate fi considerată ca o putere, pentru că mijlocul, modalitatea, e forma puterii, nu puterea însăși. Deși în mod implicit se veze astă din termenul „necesitatea serviciului“, nu de esențial în corporatism. Să anume: Naționalitatea de serviciu crează formă. Prin care se îndeplinește acela serviciu. Corporația nu este putere de sine stătătoare, nu este origine, nu e sursă de putere prin orare. Originea corporației constă tocmai în acea cauză care face să existe nevoieitatea. Prin urmare, puterea publică nu-și are originea în corporații, ci în area necesității funcțională caracteristică oricărui colectivitate îe ea rudimentară sau complexă. Căci nu putem întrebă: în clanul telemic, puterea publică derivă tot din corporații? Deși clanul telemic nu are corporații, puterea publică există; și încă adeseori, mai evident și mai eficace decât în statele moderne, cu corporații.

Dacă nu ar exista necesitatea funcțională, nu ar exista corporația. Orică, această necesitate funcțională și organică, instanță, la ori care colectivitatea viață. Deși puterea publică e înălțată în institutul social al omogenilor. Ea derivă din fire, iar fire derivă din Dzeu. Deși puterea publică își are originea în Dzeu; în absolut. Deși puterea publică e naturală să

albă aceași sursă ca orice forță din univers; ca universal înșuși. Deaci însă rezultă, că o națiune nu există prin corporația ca putere de susținere, ci există prin Dzeu. Să atunci în loc să zicem că singura băză pe care se poate cădea azilul său statal și corporația, trebuie să spudem: singura bază, pe care se poate cădea azilul și Dzeu. Dzeu, origine, făță deci adeverărat centrul de gravitate care permite convergența mijloacelor de realizare națională, și care dă posibilitate de înțelegere funcțiunilor sale. Io Dzeu ca centrul de gravitate pentru națiuni, se unifică armonia diversităților naționale depe planșant. Dzeu, e singurul criteriu, sunătura realitate care ca ideal poate politiza în direcții convergente aspirațile națiunilor; ca atare, singura posibilitate de înfrângere a popoarelor. Această concepție, nu distrage fizica de dragul teorilor cum face comunismul, și cu perverșiile sale, îi subordona absolutul, majoritatei cantică.

Dar acest adevarăt, îi înțeles mal molt desăzări cării altă mișcare europeană, legionarismul. Singur legionarismul, din toate mișcările politice existente azi în Europa, pleacă din lăuntru în afară, considerând forma socială, ca un derivat necesar al fondului. Să numai legionarii sunt portatori de cuvânt al unei lumi, pe care creașă o șumă cu divin. Deçi, dacă forma corporativă a societății, și cea adevarată în prejurările de azi, ar trebui să rezulte dintr-un solut regeñerat; ea nu poate avea altă interpretare, decât cea mai adăudată formă prin care societatea, națiunea, căută pe Dzeu. Fără Dzeu, orice sistem social, îl-e căt de perfect ca formă, e un urias stricțiu la care răngește moarte.

Prof. Ion Margineanu

Nu cheltui surplus de energie în lucrurile mici. Orice acțiune are nevoie de o anumită tensiune energetică. Dacă puni creația în serviciul unei acțiuni, ea nu poate fi motorizată.iar dacă o să cheltuești prea multă energie, acțiunea sare în aer, și cum sare cazuau unei mașini sub presiune prea înaltă.

Cheltui atâtă energie călă și necesară acțiunii. Energie cumpărată. Nu face chef din energie și nici risipă.

Energie mare la lucruri mari.

***

Nu insultă. Insulța este cea mai ieftină armă, care este la indemâna oricui. Tu faci parte dintr-o organizație nobilă, care are în arsenalul ei alte și multiple arme de luptă. Toate nobile.

***

„Numai acele idei mor, pentru care nu se moare“.

Tara Moților : Tară de aur și jale

Săraci în țara lor : MOTI

Motto :
Munți noștri aur poartă,
Noi cersim din poartă 'n poartă...*
(Cântecul Moților)

Tara Moților este și țara ne-cazurilor. Cela săsejudețe mojești au sorbil mereu din paharul tuturor otrăvirilor. Un singur drum prin țara Moților, preșărat icoane sfâșietoare în susțelul călătorilor. Fie că pleci spre Huedin, să te afunzi în inima satelor și cătunelor din masivul Vlădeasa, fie că pleci spre Turda și Câmpeni, spre Baia de Criș, Abrud și Brad, spre Zlatna, în toate părțile. Țara Moților și aceeași, cu aceleași negajunsuri, cu aceleași necazuri, ferecată în blestemul acelorași nevoi. Spre Câmpeni — lagărul istoric al lui Avram Iancu — săracia și mizeria și mai mare. Cea mai neagră săracie din țară, Tara Moților, poate, se zbele, acolo, în plasa Câmpeni. Și fără doar și poate, cea mai caracteristică parte a Țării Moților este regiunea judeului Turda, unde se îngemenează satele cu icoane sfâșietoare cu satele străbăute de fierul calid al dinamismului mojesc din toate vremurile. Lăsăm, în trecere fugăra, să defileze cătiva icoane prinse în fuga trenului de muște.

Trenul care spincă munți, spre Câmpeni, oferă ochilor icoana tristei situații în Țara Moților. Dela Turda, din atmosferă otrăvitoare cu ungurism îngâmat și disperșitor, evadезi, și te afunzi în inima munților cu miros lare de pământ și codruri românești. În legănatul lin al trenului de munte — un fel de tren pitic — stai și ascultă vorba desnădăjutoare a năpăstuirilor din Țara Moților.

Urmagi lui Horia, te privesc cu ochi scăldăți în obsolete, ochi nostalgiici, ochii omului ce pleacă spre altăzără. În vorbelelor, — dură alăldădă — azi potolit, și-i povestesc necazurile ce i coplesesc în trecurul zilelor grele. Faje lor văglăză de povară și dureri, nu spune nimic din povestea traiului împărtășesc pe care îl duc orospilele văstăre din neamul lui Iancu, trai de care povestii, mai eri un avocat dela Huedin. Acesta e adevarul. Nu mai cred în nimeni și în nimic. Otrava minciunilor î-a otrăvit pe toți. Doar într-ei, mai rostesc spovedanii sfâșietoare. Și dacă te simile aplăcat spre arsură râni hor, atunci, vre un moj cu pletele cărunțe îți toarnă în suset o frânătură din jurul susțelutului lui : „Reu domnule, cum nu se poate mai rău...“

Necazurile se ţin lanț în Munții Apuseni. Său înțâlnăt aci toți salapapi și toți gerpii veninoși. În regiunea munților împovărați de aur, săracia bate la toate usile. Foamea rânește, scheletic, în toate pragurile. În fiecare sat, ali necaz. Într-o parte, oameni ce-l povestesc despre „băsagurile“ din străbuni. În altă parte, povestea pădurilor furate de strâsimii aduși de vânturi. Păsunile și toate necazuri

ile Moților. Toate salele își au bogățiile lor. Ei nu cer averi din alte părți. Dar bogățiile lor stau în mâna altora. Moțul din căsuță lui umilă, înflăpă în iniția dealului, deparțe, cele lungă, de casa vecinului, rabdă foame în țara aurului. Privește cu ochii stinși de greul foamei la pădurile sărate de secuarea jiduanului priprăsit pe plăutarile lui. În fiecare sat, a năvăliti scârba.

Moții aşteaptă, cu resemnare, prăbușirea mare, ziua în care îl se va stinge neamul din mila slăpântorilor de azi. Dar în lăcerea de plumb, care înțâmpănește cea mai mare parte din Țara Moților, se aude, din când în când, un strigăt de viață mei răsărită. Sunt satele dinamice, oare rătăcile în mijlocul pustiei Lupșa, Valea Lupșei și aitele. Aci moții mai sunt drepti ca bradul, mai sunt vajnici și în ochii lor lucrează strălucirea vremurilor apuse. Ceva din susțelul Moților caru-i facut toate revoluțiile se mai frâmântă în susțelul lor. Așa sunt Lupșenii și cei din Valea Lupșei. Dări și viforosi. Vânturile soartei nu îi au incovoiat așa de lare ca pe frajii lor din alte părți deși în căminurile lor împăsarăcăcio. Acolo — în țara Moților — în țara săcăuială de toate forțele, mai sunt căteva sale dinamice, o seamă de oameni tari ca stâncă, neînfrântă. Sale puține, sălăi, răsleje.

Dar mai sunt și sale ce se duc, călăune ce se pierd în țara Moților. Mult mai multe la număr. În calea trenului, desirale pe întinsul munților, râsăr căsulele săracioase, acoperite cu stuful. Sate răsfrânte pe coama dealurilor, cu Moji uscăvăni în pragul ușii, despletite de blestemul vremurilor. Sunt satele ce se duc măcinante de răui boalașelor sără număr, jefuite de toți bandiții Munților Apuseni. Moșnegi cu ochi înțrebători, slabiti de vremuri și de răuia

ica oamenilor, copileși desculți și femei cu fețe palide Feciori, flăcăi în floarea vârstei, sunt aduși de spate par că. Cu obrajii supuși, ca în satul istoric al lui Horia. Mai în toate satele din jurul orașelului Câmpeni, poți să te întâlnești tragedia Moților. Acolo foamea vorbește în ochii tuturor și ofică rătăcește pe toate cărările. Sifilișul seceră cu nemulțumila, bucuria mamelor ce și îngroapă odată înainte de vreme. Sunt atâțea cruci în cimitirile lor umile — așezate pe o rând de deal — atâțea morminte linere ce vorbesc sfâșietor în calea trecătorilor. Așa și în Albaică și în Horia-Arada lui Horia. Sale ce pe vremuri, au făcut un singur trunchiu; Albaicul vijeliosului Horia. Și nimenei nu vorbește de povestea sale lor ce se duc... Nimeni nu le aude chemarea din urmă.

Dealungul plaiurilor slăpântă formal de cea mai dinamică milădijă a Neamului, îpă, înfrișoșător, icoana prăpastiei deschise. — Lăncierii dărzi ai lui Iancu, se sling cu rugă în ochi și setea după dreptate săpătă în fibrele susțelutului. Țara Moților — țara de aur și jale, țara de doină tristă și emurg, țara de agonie și asfintiș. Pentru acel care sătrăbe, în lung și în lat, drumurile dramei mojesti, acolo, prin păduri defrigate și exploatare, barbar, de topor strâin, se sabă cea mai grea dintre dramele românișmului de preluidenii. Dinspre Tebea, bate vânt de blestem stors din blestemul nebuniei lui Iancu. Înspre Bâlgard, se mai aude orin răscoliri de vremuri — trostul oaselor lui Vasile Nicola Ursu din Albaic, iar înspre Abrud împărășăvia unui tribun irădător delă 1848.

Colindă pe tărâmuți mojești chinul gândurilor neîmplinite și al nedreptelor așezări. Despre soarta lor și destinul mojesc — închisit în veer și neîmpli-

Bogat în țara altora : STRĂINII

nire — s'au scris multe. Volumi mari și documentate, au completat arhiva dramatică a strigătelor în puslu. Sa irosit timp și cernelă, ziarile au adus reportajii care păreau desprinse dintr-o lume ireală, s'au alcătuit albumuri și statistică, aparatul fotografic a prins figuri incărcațile de așteptări și fele stoarse de văgă, icoana mojului martirizat a fost expusă în vitrine, dar s'a uitat un lucru. O trăsătură de condei ar fi fost suficiență. — Drumul nedrepățătorilor s'ar fi curmat. Înțăpătul sărăcău și topit într-un oflat de usurare. Vremile și oamenii s'ar fi desmiti. S'ar fi făcut dreptate. Cel puțin în ceasul al XII-lea. Dar măini dormice de adevăr nu s'au înțins înspre condeul dreptății.

Azi Moji, ingemănăți în dureri și blestem, de ducă, au porât din nou pe drumuri de țara.

E primăvara... Și penitruă e primăvara, în România Mare, pe toate drumurile, suspină doina lor de totdeauna

„Munți noștri aur poartă“
Noi cersim dinpoartă 'n poartă“
E frumos. E primăvara. E viață nouă.

Carele mojești trec mereu. Ciubarele și donițele au pornit în lungul țării. În sirul nesfășiat al carelor, troitele de rugă poruncesc popasuri. Motul se oprește. E creștin. Se „nchină“. Dar în urmă lui, în Țara Moților, îpă spectrul foamei, fantoma sifilișului și a tuberculozei se cără vieți tinere. În cimitirile mojesti, crucile de lemn se înmulțesc. Șirulunci, cu gândul la țara lor, Moji rostesc cuvințe de blestem.

Drumul lor e o plecare fără sfârșit. Însprii holurilor vietii înspre înțunerul morții.

Tara Moților? O dramă. Tara în care mor Moji.

În România Mare, Moji sărmani, ei, cei umili, așteaptă o primăvară care înlăziește.

In Tara Moji lor ninge mereu... CUVANTUL NOU

»**VMOARTEA PE MOARTE CĂLCĂND...**«

Inscriptie pe un mormânt

Lumina ochilor s'a slins, ucisă
De jarul plumbului hain și pătimă.
Viața ta fost nedreptă inchisă,
In temniță de gând vrăjmeș.

Te-ai jefuit de ani, de zile și senin
Si j-ai furat nădejdea de mai bine.
Te-a ferecat în schingiuri și chin,
Ungia mânii asasine.

N'am auzit călării plânsul și nici vaerul,
Copilului cu ochi nestători
Ti-ai desărât, păgân, tot caerul
De bucurii și sărbători.

Ei n'au crezut în neam, în datimă și în țară,
Că n'are neam sălbatica pornire.
Pentru credința ta legionară,
Te-ai frânt, rănjind în răstignire.

Ai fost înalt ca vremile de măine
Si tipăi s'a pornit din carneaa.
Ti-ai hărăzit destin de câine,
Erou ucis în noaptea grea.

Dar n'ai murit, trăești, te sjim, esți viu,
Cu moarlea ta tu ai călcăt pre moarte.
În țara strigătelor în puslu,
Mormântul tău nu ne desparte.

Nu, Sterie Ciumenti, nu esți morți.
Esți viu, închis sub lacăt de mormânt.
Să rugă mea de cămărad o porți;
Inscriptie pe cruce, — legământ.

Când biruința va veni să cheme,
Sub flamuri verzi copiii buni.
Toți morții 'n fulger de blestemă,
Tu, Sterie Ciumenti, să-i aduni.

Să vom veni să scormonim pământul,
Să prăvălim o piatră de mormânt.
Să jefuia ta să fie legământul,
Legionar, fulgerător și sfânt.

Se vor deschide sfintele morminte,
Să iească, vîi, legionarii.
Să vom plăti cu dintre pentru dinte:
Să între'n locul lor, groparii.

VALERIU CĂRDU.

Virgil Teodorescu: PREZENT! Niță Constantin: PREZENT! Sterie Ciumenti: PREZENT! Toader Toma: PREZENT! Nicolae Bălăianu: PREZENT! Gheorghe Negrea: PREZENT!

Trăiși în „slava neamului vostru“ alături de toți ceilalți camarazi morți

Horia

Tărân cu înimă de aur și gheo-
flă din Albec,
In loc de carte multă, — o spa-
ță destulă văză,
Ai scris cu săngă truda
Să jaleș nemulțumit de Moți.
Călai Craiu lui străin,
Te-ai pregătit, în chîn,
Destin,
Din roata blestemată.

Te-ai frânt în două
Și omul l-a uitat din tine pen-
tru gloață.
Te-ai frânt pentru pădură și
/pământ —
Cu aurul furat te-ai frânt.
In față ta a stat, nămo, un
/Imperător
Si n-a stăut dărzenia să-ți in-
/selveagă.
Magnați toți, imperător lor
/intreaga,
Tărâmul mărit, au stat,
Incremenți în fulger de pri-
/voiri.
Horia,
Tu n'ai crezut în aur și mă-
/riști...

Un imperător sărac, —
Cu vrearea te de dac,
Ai semnat, în jarițe moșteni-
/cu sânge, gloria.
Iar gândul tău, torent năvalnic,
/Horia
Te-a ridicat — statuă peste
/veac.
Venim să-ți ascultăm povestea
/la gorun,
Să tropotească uriaș indemnă.
Să, poate, Marele Nebun,
Crucificat Iancu ne va face
/semeni
Si vom fiori în rând cu morții.
Nu vom opri în fața portui,
La Bâlgard, să ne săie fară
/roată,
Vom trage vremuri veci pe
/roată
Si vremuri noi din roață vor
/porturi:
Te vei iți,
Cu glas de fulger în Hâlmaj, la
/Zlătina și Abrud.
Audi,
Cum trece factorii tăi din Bradă
/Gălău și Albec;
Cu spada de lăuntru și susțete
/de dac.
Hai, Horia,
Adună-ți oasele și săngele și
/chinul
Si să pornească toți factorii
/fără prin manuț.
Hai, Horia,
Sărută 'nsenjante frunzi
De străne poji în haină verde:
Te cheamă, fară și istorie.

Vijelioasa ta loioană nu se pier-
/de
Oricât ar vora acum străinul,
Hai, Horia,
Adună-ți oasele și săngele și
/chinul
Că roata blestemată cere azi
/cuvânt,
Ești viu, ești mare, nefrânt
Si crești în Tânăr chip de Că-
/pitână
Așa cum vrea pământul arde-
/lent,
Desleg din talcul oremelor Mi-
/nunea
Si marș răscolitor, iluminat,
Hai, Horia, să vezi, la Zlătina
/și Abrud
Cum trece via spre Tebea ta
/Legiuinea)

VALERIU CARDU

***

Cuvântul Căpitanului asupra scrisului legionar

a) Când scriii, faci un serviciu divin; ești apostolul unei credințe; de aceia, în lîmpul căt scrii trebuie să fii concentrat, ca în lîmpul unei rugăciuni, ca preotul care slujește la altar.

Când scriii, ești din lumea această. Scrisul trebuie să fie o chemare sfântă din lumea cea nouă, către care aspirăm cu toții.

Înlăptâi-vă cu gândul în această lume și de acolo scrieți.

b) Ferește-te: de a insulta, injura și a întrebuiuța cuvintele batjocoroatoare la adresa adversarului.

Alăt, infierează, dar nu insultă. În atac, controlăză bine ceeace scrii.

c) Lasă articole cu notă ironică pe mâna așaptea. Ele nu cadrează cu starea de suferință, de răsligire, a Patriei noastre.

d) Nu puneli în scrisul vostru prea multă combinație mintală, teorie rece și moartă.

Din fiecare rând al vostru să ţășnească viața vie. Dați drumul sufletului în linia întâia.

Scrisul vostru să fie răscolitor, sau duios până la lacrimi, sau înălțător, ca discursul unui profet, sau energetic și încrezător ca mânuirea unei arme pentru salut."

(Gheorghe Strâmoșesc*)

Cea mai mare desonoare pentru un legionar, este lauda pe care îar putea-o aduce adversarul.

Alunci este sigur pe drum greșit.
Un bun legionar stie, că: el nu înseamnă nimic, Legiumea este totul!

I. B.

***

„Când vijelii de flacări trec vajnic
Se fac cenușe unii, iar alții se călesc.”

(Al-Vlahuță)

***

Spune altora numai ce trebuie să spui și nu-
mai celacei de dreptul să spui de poziția ta de executant. Nu spune celacei tu crezi numai că este într-o for-
mă sau într-o altă. Bănuile tale nu pot fi norme trans-
misibile altora. Găndește-te bine înainte de-a spune un singur cuvânt în numele organizației.

V. C.

***

Din copacul verde și puternic al Legiunii, în vremuri de fururi, este smulă căte o frunză uscată și văzădă și purtată pe aripile vântului, până cade în noroi.

I. B.

Biată Tară

Biată tară, biată tară,
gând de pasare hoinară,
cântec fără sărbătoare,
plâns de lună, plâns de soare,
zvon de 'nguncheri și ceafă,
fără zori și dimineată,
ochi pierduți în tene neagră,
de necazuri, de podagră,
lanuri pline de neghini,
pistrujă și strâni,
în cui legă durerile
ochi, primăverile !

Biată tară, biată tară,
văduvită și amară.

Fulg de jale oarzănă,
pe cărări ne seamăndă,
cămpurile, soarele,
vâile, isoarele,
vânturile, pletele,
zâmbetele, felele.

Biată tară, biată tară,
loc mocnit și fără pară ?

Noaptea le plâng stelele,
te blestemă letele,
zările, riproadele,
vâile, isoarele,
sună tot de căpcăuni,
de jidani și de strâni.

Cer de smoală, cer de seu,
va veni și Duminezeu,
parfumat alb, ospeale,
cu miros de proaspăte,
și ne-o dărușă și nouă,
tară verde, tară nouă,
românesc și nou soroc,
plin de soare, plin de foc,
și 'nr'o fără de clesăr:
viitor legionar ! . . .

Ionel Șugar

Fii Tânăr IN GÂNDURI
și în acțiuni, fii Tânăr la
suflet, nu numai în ce prî-
veste vîrstă.

A fi Tânăr în ani, e un
simply accident de naștere.
A fi Tânăr la suflet, e un
merit și o calitate rară.

***

Taberile de muncă în sensul educației „Fratelui de cruce”

O epocă precede pe alta și împul se scurge nesfășit purtând cu el tot aspectul și culoarea acelei epoci, iar ceea ce rămâne sunt numai lucruri și jopete deseobile ce nu pot fi rotase de colțul vremii. Aceea epocă și-lăsat în urmă ei, tot ceea ce a prozis mul bun și aele trăsătrui istorice pentru care noi le cunoaștem azi, considerându-le răspălata străduințelor individualizării acel timp. Acele jopete și creațunile epocale sunt specificul și strădănilor puternice ce să peste hotarele banatului și rup cu tradiționalismul învecință și acel timpul.

Epoca noastră își are și ea strădăna care-i rază ce străbate prin veac este naționalismul dezinteresat și constructiv ce se opune dilegătorilor unor sisteme sociale ale democrației.

Trăim acum în epoca puternică a naționalismului care se ridică străducător la orizontul lumii în timp ce cosmopolitismul politici se sterge definitiv întrând în beznă. Căci naționalismul de acum nu e o haină de parădă el este idealul unui tineret care urmărește constructivismul, adică făptuirea în realitate nu numai în principiu a scopului ce urmărește. Construcțivul în lumea legionară se exprimă prin taberele de muncă, unde fiecare depune prinosul muncii sale fizice, nu numai cu o datorie impusă ci porâtă dintr-un impuls intern în sensul educației legionare.

Dacă în tabără am întâlnit legionari de toate vîrstele, n'au lăsat nici acele tinere vîlăstare ce se formează de timpuri în spiritual legionar, adică „fratii de cruce” — „Fratelui de cruce” este elementul de elită ce se plămădeste înecat dar cu siguranță în spatiul legionar, pentru a

da legionarul de măline, care va susține cu brațul și fier stindărul creștinut nostru.

Pentru „fratle de cruce” taberele de muncă simbolizează tocmai „cina cea de laudă”, la care fiecare se impărtășește cu pădure și cu săngele creștinul și spiritul legionar, pentru a trea răzbi pe coale spinosă ce urcă pe muntele suferințelor. E înalt acest munte și cărările lui sunt pline de propășită și „fratele de cruce” prea Tânăr și neexperientat pentru a-l străbate, dar în tabără aude cuvântul Căpitanului, vede muncă dărzi de care o depun cel mai bătrân, care și străjupă de sudore pe frunte muncesc din greu și sparg plătră cenușă. Se va întâri că el și vor răzbăta toate greutățile. Piatră cea dură pe care o sparg legionarii încercăți și sfârșita de care nu izbucnă mereu, iar clocanul cu care o sfârmămă și credința noastră crescă în spiritul legionar.

Spiritul erupe și în drăsnește pe lângădul „frăția de cruce”, munca din tabără îl cristalizează puternic în sufletul crezul legionar întregindu-i personalitatea.

Pregătirea aceasta va ajuta la formarea zidului puternic al legionarilor de măline, acele voiniți de granit și brațe otelate în luptă cu nevoie și dușmanii nemamului nostru.

Deacea orice bun „frate de cruce” va depune examenul său de desăvârșire și de maturitate în credința noastră, în taberele de muncă. Acolo va simți că fapta și spiritul creator sunt elementele ce înțregesc personalitatea unui om, a legionarului, adică a „omului nou” de măline.

Un „Frat de Cruce” sătmăorean

Cu inima frântă de durere, familia aduce la cunoștință încrețarea din viață a aceluia care a fost

Mihail Rogojanu

(C. Igmișanu — C. Miron)

ZIARIST

Membru activ al „Asociației ziaristilor creștini din România.”

Fost ajutor de primar al orașului Baia Sprie

Redactor al ziarelor „Graňia” — „Frontul” „Gazeta,” din Satu-Mare, decedat în seara zilei de 4 Aprilie 1936, la orele 22 în sântorul T. B. C. din Oradea, în frageda vîrstă de 33 ani, după o lungă și grea suferință.

Înmormântarea a avut loc în ziua de 6 Aprilie 1936, la orele 17, în cimitirul Rulikowsky din Oradea.

Fie-i înălțată usoară și memoria binecuvântată!

POSTA REDACȚIEI SI ADMINISTRAȚIEI

Recomandăm tuturor camarazilor și cătitorilor noștri această rubrică, în cadrul căreia noi nu înțelegem să facem corespondență stearpă, automată și burocrată, ci una educativă.

„POSTA REDACȚIEI”, în concepția noastră, vea să fie impuls de suflet nou, în linia credințelor noastre verzi. Nu ne certăm și nici nu ne lăudăm în cadrul acestei rubrici.

Ne căutăm și ne regăsim. Tot ce găsim bun, nu întru noi ci în sensul și în spiritul ideii pe care iosluim, subliniem și scoalem în evidență. Nu ca o magură pentru acel care a făcut gestul. Ci pentru ca acest gest să fie urmat.

Iar când facem o observație, o facem cu dragoste camadarescă.

***

OCTAVIAN ROSU, Oravița. Pentru că suntem prea bine destinționați, putem să mărturisim că și spiritul de acțiune și inițiativă, îmi permite să fac următoarele observații.

1) În cadrul de camadă, trebuie să-ți spun că suntem destinații împărtășirea gratuită de reviste „material de propagandă”. Sun obișnuit să folosesc și utilizarea numai acel care, în schimbul acestui gen, ieftinesc poporul de milioane. Găsim într-o astfel de revistă un obiect și pe care lespedețim, într-o astfel continuă, îl detestăm și încasăm direcție. Pe lângă aceasta, și suntem de la felorii celul mai bogat județ al ţării. Să expresia este valabilă și în cadrul noastră județă de azi.

2) Ca prieten, mai surprinde acest procedeu. Citește, te rog, articolul camadării noastre marii mari, d. prof. DRAGOS STOICA, în care și deslogează generația „Cuvântul Nou”. Mă cunosc și suficiență deputată să te înțeleagă de-o latoă marcată.

3) Ca fost camadar într-un scrieruș, îți pun o întrebare: Ce să întâmple cu un ziar, fară capital de redacție? De ce chiar și pentru un singur număr — care ar trebui să devină parte a celor răvașă expediții? „Trimis sumă de...”. Restul exemplarelor întribuite la matricea de propagandă? Articolul se va publica.

G. B. — Lugoj. Multumim frății pentru urări și colaborare. Pentru desfacerea exemplarelor din „Cuvântul Nou” îl-am trimis o scrisoare particulară.

VICTOR Petroieni. Drept să-ți spun, scrisoarea d-tale și originală. Vrei să fiți corespondent „Cuvântul Nou”, înrăuțat cu o singură condiție: Să nu te ocupi cu răspândirea revistei, în numărul trecești, nol, nu precizat sensul funcțiunii de corespondent la „Cuvântul Nou”, înrăuțat nu suntem zbură de informații. Să una dintre condiții să fie quănon ale corespondenței, este tocmai supravighea în ce privește difuzarea revistei.

Totuși, ca un relik al originalității și a tău, vrem să simți și nol original! Îți vom trimite carnetul. Expediază în fotografi și mărci pentru acoperirea specialei poștale.

Vrei activ d-ta așa cum crezi că e bine și se căde.

Cred că ne am înțeles, dela camadar la camadar.

PETRACHE CONSTANTINESCU, Galați. Deși suntem contemporani de alți, neputem să nu dea de bine. Colajul și lăzile vorbe din inimă legionară. Cu să-ți spunem că scrisoarea d-tea ne-a emoționat, sau să intrebăbăi alături de laudă, ar însemna să îl înțelegem și înțelegem de devederă camadar. Suntem și numărul da exemplar. Iar tu să te expedia. Dă orele 1 și 2 nu malavem niciun exemplar. Danii s-au primit. Sănătate!

JULIA VICTOR, Iași. Mulțumiri pentru urări. Exemplarele cerute său trimis.

ION MARIS adv. stag. Turda. Pentru felicitări, mulțumiri. Pentru indicațiile date în cadrul evenimentelor desfășurate de revista la Turda, deasemeni.

P. T. Caransebes. Te rugăm să intensifici desfacerea „Cuvântului Nou”. La observație d-tale, juste de altfel, pe marginea odioaselor înscenări din ultima vreme, adeagă un cuvânt care nu este al meu și care este sănătate pentru toată generația verde: „Căci priveste săvârșirile neputințioase ale dusmanilor și canalișilor nă-nimic nou în ele. Suni niște simple semne ca ne alărmă pe calea cea bună, care trece pe lățărire, insulă, lovire, însângerare, răslinire, înviere. Cine nu trece pe aici și a greșit calea Invierii”.

D. HEDEŞ, PECCICA, Arad. Să ai multă obscuritate obișnuită și sincere ne plecăciunea de către sunteți. Înțelegeți?

„TIMPUL”, Câmpulung Moldovenesc. Vă suntem trimiți pentru bibliotecă 1-exemplar, rugăndu-vă să ne trimiteți o sănătă scrisoare explicativă și ziarul cu căruia stampila o vedem pe c.p. Din numerele trecute nu mai avem niciun exemplar disponibil.

STEFAN VALCU, Buzău. Se va trimite numărul de exemplare cerute.

CAMARADUL S. L. — B. Pseudonimele îmi dispăr atunci când îmi însemneză camuflaj. Pseudonimul se poate utiliza pentru variație în semnături.

Dar prietenul d-tale, în momentul în care scrie o poezie de nunăț legionară, n'are niciun motiv să n'o semneze cu numele devederă. Cei-alăltă, a-d-lui Ionel S. s'a publicat în numărul acesta.

MIRCEA GROSU, Bărlad. Tot ce spun aici, spun camadaresc. Schița d-tale nu poate publica. Subiectul nu poate fi tratat într-o publicație verde. Din spirit tactic. Greșala pe care să savârșești publicădo, ar face parte din „lucrurile mici în aparență, dar mari în realitate”, cum spunea d. condacant Banea, într-o zi, la Cluj. Astă în ce privește postul fondal, Relativ la stil și compoziție, îmi rezerv dreptul să-mi fac observații într-o scrisoare pe care îl voi trimite astăzi când timpul îmi va permite. Sănătate!

—

Cuvântul Nou

Pătimiri

„Familia Siană”

de A. Popa

Vinerea Neagră

Alunecă sudorile de sânge
Pe fruntea ce-au impodobit-o spinii
Se veslejesc în sufletul Lui crini
Și de durere inima-i se frânge.

Urcând sfârșit pe culmea Căpăținii
De iovuri viață î se slâng
Durerea mamei nu mai poate plângă
În ochii aiș de soarele luminii.

Când omul carnei-i tremurând pâatrunde,
În noaptea vremii soarele s'ascunde
Si geme în adânc prelung pământul.

Privind spre cer îl podidesc jelanii :
„O, Eli, Eli, lima savahtanii!”
Pe lînd intr-un copac îl bale vântul.

(Din volumul
„An din patru primăveri”)

MIHAI NOVAC“

„Organizația mea s'a înființat, a lucrat tot timpul și lucrează în cadrul legal și în spiritul libertății constituționale; ea are un program de realizări practice rigurose legale, iar caracterul ei e naționalist.

C. Z. C.

Invierea

Vânturile vremilor maștere abăt vesti de prigoniști. Strâbâs avea de furtuna până la urechea sufletului nostru verde și Tânăr. Se agita cineva, din umbra, din complicitate intunericului și din promiscuitatea de tavernă a vieții publice de azi, se frâmâștă, undeva, un suflet de canale și un destin de Calin, încearcă cineva să ridice sabii și tăftele fără morală și fără Dumnezeu vor să intre în altare. Duhnește a patrușă și a vânzare, mirioase a spori și a trădare, se svârcosesc suflete venale și se chinuțe pornorii de bine. Vrea cineva să stingă fațile de reghe ale neamului.

Vrea cineva să deschidă temniș și drumuri spre cimitire.

Da, vrea cineva să vânda tinereții și să răstignească aprisele credințe.

Prin valurile murdare ale moravurilor de Sodomă și Gomora, în toată această atmosferă pestilențială de stârvări, de fonzi și gasăzi, care i-a pocnit revoluția lui Eminescu în moalele capului, se balacreste un garpe viclean și vreasă schimb granitul vremii în pumii de iârâna? Vrea cineva să sgudui pământul și munții să clintească și toate apele să le oprescă loc?

E înzadăr. E în van. E încercarea nesfârșitului ocean cu degetul. E treabă și trudă zadarnică.

Nu ne vom căini din loc. Nimeni nu-și va pări postul. Pește ademeniri și peste insulte, peste vânzări și dincolo de trădări, în temniș și în adânc de morminte, noi ne vom iubi Neamul și Legea. Tara și Pământul. Închiși, ne vom simți liberi. Pentru că *a început pentru tară, însemnează a îl liber.*

Și morți și ucisi și ciumentați — nu-mi aparține termenul, e altuia — nu vom trăi, căt vesnicia, „în slava neamului nostru”.

Nu ne oprescă din mers „muntele suferinței”, nici nu ne întoarce din drum „măștina desnădejdi”. Nu ne însăpmântă canalele și nu ne sparg frontul trădărilor și mișcărilor. Nu simțim durea palmerelor însângerătoare și suljile care ne vor strâpunge coștile și vor scoate valete și șipete.

Vom rabda adaptarea ojetului din tresăli și scupatul bestiilor. Dar vom trăi. Vom supravețui. Răstignirii și ne vom iatălai la Mareia Invieră care vor include anii tineri și vieții răstignite.

„Cine nu crece pe acți — ai spus sublim, Capitan! — și-a gresit Calea Invierii”.

Nu ne însăpmântă râșnjetul din umbra. Nici spectrul morții nici perspectiva morinților care vor include anii tineri și vieții răstignite.

Așculataj. Aplecajă-vă urechea pe inima pământului românesc. Stăti de vorbă cu un ogur furat și priviți o față de iaran viuăt. Teate plâng și vorbesc românește.

Toate vorbesc ca niț. Toate cred în Invieră. Priviți, dacă poteci, în adâncul morinților. Toți morții ni se svârcosesc. Că nu mai au înălția. Toată Tara, în lung și în lat, e o dramă a desnădejdi. Toată Tara, unde un capăt în altul, e un altar în care se roagă poporul.

Oltiblrig impresionantă a cesașului, și o rugă de neșărtită evlavie. Au înghinătăci și morții. Așteaptă toți o Invieră.

Nu, Tara asta nu este a Dorellilor și a Cantalupilor, — cum spunea marele meu camarad, Dragoș Protopopescu, — nu, Tara asta nu poate fi și străinilor și și înstrăinăților. Vine Invieră, vine, răscăldător, cu un imens iurec de oști.

De-ar fi să vină săptămâna patimilor de-ar fi să vină răstignirea Invieră, nu veni și ea. *E legea Invierii.* Și noi o cunoaștem.

Am cunoscut-o de-a neput, din cauză în care am crezut în Invieră. Suntem străbătu, molecular, de majestatea acestei legi.

Gândul nostru e stelar. Idealul inalt ca cerul. Pasul viitoros și gestul statuar.

Nu ne însăpmântă formula de intimidare: Cain ante portas. De Săptămâna Patimilor, ascultăm înforțări rugăciunea neamului înginăchiat.

Să Dumnezeu, care nu-și schimbă legea și care pedepsește întotdeauna pe Cain, nu va aduce Invieră.

Sunt legi caru nu se calca. Și retri ce nu se frâng. Sunt vieți caru nu se sting. Și morți caru mai trăiesc!

Auziți! Stere Clumeti! Răspunde un mormânt prea timpuriu: Prezent! Și Virgil Teodorescu și voi, toți cei căzuți! Acelas și răspunsul:

— Prezent! Sunt toți prezenți. E semnal Invierii! — Hristos a inviat, Virgil Teodorescu! — Adevarat că inviat, camarade!

VALERIU CĂRDEZ

„Un legionar, când nu este mulțumit de ceea ce bârfește și nu-și arată nemulțumirea soțind, ci iașă la raportul superiorului.”